

tolden, naar vi udføre de Varer, hvortil der bruges Sukker. Det forekommer mig, at det vilde være urimeligt ikke at gøre det, thi vi gøre det samme gennem Salt og flere andre Ting, og der maa absolut kunne findes en Form, hvorunder det kan ske. Som de Herrer altsaa ville se, arbejde vi med den bedste Fortrøstning uden at være bange for, at Sagen skal gaa i Staa, hvis vi ikke faa Toldfrihed for Sukker. Dersom det endelig skulde mislykkes at faa Godtgørelse for Sukkertolden, saa er der en tredje Udvej, saa bygge vi en Fabrik, udelukkende baseret paa Eksport, blot staaende under Toldvæsenets Opsyn, saaledes at vi derved blive fri for at svare den allermindste Smule Told af Sukkeret; det kan meget godt lade sig gøre. (En Stemme: Hvor?). Vi kunne oprette Frilagere, hvor vi ville, men i øvrigt vil jeg sige, at nu er jo den højtærede Indenrigsminister fremkommen med Forslag om en Frihavn, og det er klart, at dette Spørgsmaal maatte tages med ind derunder. Dersom vi faa en Frihavn ved Kjøbenhavn eller et andet Sted i Landet, kan der lægges Fabrik ved Fabrik, hvor man kan lave Syltetøj og Konserver. Fabrikken har udført Frugter til Norge og Tyskland, væsentlig henfogte Sager som Grønærter og deslige, og da der jo bruges ikke saa lidt Sukker dertil, er det naturligvis et Tab ikke at faa Sukkertolden godtgjort. Hvorledes det vil gaa med Frugtvinen, er ikke afgjort. Jeg sagde, at vi ikke skulde tage det i den Forstand, at vi skulde glemme alt, men vi skulde tage det rolig og nøgtern og lade Sagen have Tid til at udvikle sig. Naar der er sagt, at det ikke vil gavne Smaafolk, saa har jeg aldrig fremhævet det som noget saa soleklart, det kommer først lidt efter lidt, efterhaanden som Smaafolk komme ind paa at dyrke disse Ting. Nu for Tiden stiller det sig saaledes, at det er Gartnere, Herregaardsgartnere og de fremtrædende Landbrugere, som dyrke disse Ting, men efterhaanden vil det nok blive de smaa, de kunne i Virkeligheden producere disse Varer billig. Naar der saa er Tale om, hvad det er, vi skulle give for dette, saa er der nævnt Skat paa bayersk Öl. Ja, jeg skal indrømme, at efter min Mening er der overdrevet ikke saa lidt fra begge Sider med Hensyn til Ølets Betydning og Ikke-Betydning. Jeg kan gaa med til at give en Skat paa Öl, naar jeg betragter det som en ren Lüksus, altsaa mener, at det ligesom Spiritus i det hele ikke er nogen Nødvendighedsgenstand. Det er altsaa som Lüksus, jeg vil have det betragtet, og skulde vi bestatte bayersk Öl som

Lüksus, saa gaar det sandelig ikke an at bestatte bayersk Öl, naar vi ikke samtidig bestatte f. Eks. Vin. Naar vi sige, at  $\frac{1}{2}$  Flaske til 10 Øre er Lüksus, saa er sandelig  $\frac{1}{2}$  Flaske til 3 à 4 Kr. en langt større Lüksus. Det er meningsløst at sige om bayersk Öl, at det er en saa forfærdelig Lüksus, som der skal lægges Skat paa, naar vi ikke forhøje Staten paa den anden endnu større Lüksus, Vinen. (Berntsen: Vi skulle tage saa smaat af det!). Der bliver sagt, at vi skulle tage saa smaat af Ølet, og der er bleven sagt af Moralister, at vi skulle se at faa Folk til at lade være at drikke, fordi det var til Skade og Ulykke for Samfundet. De Herrer have maaffet Ret, men de Motiver vil jeg aldrig være med til at godkende. Det vil egentlig sige det samme som, at vi simpelt hen lægge en Skat paa Lasten, og det er dog en værdig Stilling. Altsaa naar Folk ere værdulige og bedre Mennesker, falder Skatteindtægten, men blive Folk mere forfaldne og demoraliserede, stiger Skatteindtægten. Det er en Stilling, vi ikke kunne være befendte at indtage, og det kunne de Herrer heller ikke forsvare i mange andre Retninger. Jeg veed end ogsaa, at de fleste Totalafholdsmænd i Danmark staa paa det samme Standpunkt, de ønske slet ikke Spiritus bestattet med den Motivering, at er det en Last, noget stygt, saa skal man simpelthen forbyde det, og der er ingen Mening i at bestatte det. Dernæst er der ogsaa sagt, at det er skammelig at bestatte Ølet, da det særlig var de smaa Folk i Samfundet, som drak det, det var fedeligt af den Grund. Jeg synes ikke, vi Venstremænd skulde bruge den Slags Grunde. Vi have hørt saa lidt fra den anden Side, at de smaa forstaa ikke at gøre, hvad der er rigtigt, de skulle raades og vejledes. Jeg tror, vi Venstremænd skulde holde paa, at de vide, hvad de gøre, lige saa godt som de rige og store. Det tror jeg, vi skulle staa fast. Lad os lade være at staa og give gode Raad om, hvorledes de smaa skulle være sig ad, de smaa vide det lige saa godt som de rige. Selve bayersk Öl har jeg altsaa ikke noget imod at gaa med til at bestatte, naar vi kunne faa denne Sag ind i en fornuftig Gænge, saa den ind i selve Toldlovbehandlingen og saa en virkelig god Ordning heraf. Jeg vil indrømme, at jeg tror, at jeg indtager et Standpunkt her i Folketinget, som ikke ret mange dele. Jeg er en erklæret Modstander af al mulig indirekte Beskatning. Jeg er det, fordi jeg ser, den er i Strid med Kristendommen, med alle Menneskerettigheder og al Humanitet (Munterhed). Jo, den indirekte Beskatning er den forreste Uretfærdighed, man kan